

KOMISSION TIEDONANTO**Muutokset valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin**

(2020/C 164/03)

1. JOHDANTO

1. Komissio antoi 19. maaliskuuta 2020 tiedonannon "Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa" ⁽¹⁾, jäljempänä 'tilapäiset puitteet'. Se hyväksyi 3. huhtikuuta 2020 ensimmäiset muutokset, jotka mahdollistavat tuen, jolla nopeutetaan covid-19:ään liittyvien tuotteiden tutkimusta, testausta ja valmistusta, suojelemaan työpaikkoja ja tuetaan edelleen taloutta käynnissä olevan kriisin aikana ⁽²⁾.
2. Soveltamalla valtiontukien valvontaa kohdennetusti ja oikeasuhteisesti EU:ssa varmistetaan, että kansallisilla tukitoimenpiteillä autetaan tehokkaasti kriisistä kärsiviä yrityksiä covid-19-epidemian aikana ja rajoitetaan samalla sisämarkkinoiden kohtuuttomia vääristymiä, säilytetään sisämarkkinoiden eheys ja varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset. Tämä edistää taloudellisen toiminnan jatkuvuutta covid-19-epidemian aikana ja tarjoaa taloudelle hyvät edellytykset selviytyä kriisistä. Samalla otetaan huomioon, että on tärkeää toteuttaa siirtyminen vihreään ja digitaaliseen talouteen EU:n lainsäädännön ja tavoitteiden mukaisesti.
3. Tämän tiedonannon tarkoituksena on yksilöidä uusia tilapäisiä valtiontukitoimenpiteitä, joita komissio pitää covid-19-epidemia huomioon ottaen sisämarkkinoille soveltuvina Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan nojalla.
4. Ensinnäkin komissio katsoo, että muut kuin rahoitusalan yritykset, jotka olisivat muuten elinkelpoisia mutta joutuvat kärsimään väliaikaisesta likviditeettikriisistä covid-19-epidemian vuoksi, saattavat kohdata pidemmän aikavälin vakavaraisuusongelmia. Covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi toteutetut kiireelliset toimenpiteet ovat monissa tällaisissa yrityksissä johtaneet tuotteiden tuotannon ja/tai palvelujen tarjonnan vähenemiseen tai jopa keskeyttämiseen sekä merkittävään kysyntähäiriöön. Tästä aiheutuvat tappiot näkyvät yritysten oman pääoman pienenemisenä ja vaikuttavat kielteisesti niiden mahdollisuuksiin saada lainaa rahoituslaitoksilta.
5. Yritysten oman pääoman väheneminen markkinoilla, joilla kysyntä on vähäistä ja tarjonta häiriintynyttä, lisää riskiä vakavasta talouden laskusuhdanteesta, joka saattaa vaikuttaa pidemmän aikaa koko EU:n talouteen. Hyvin kohdennetuilla julkisilla toimenpiteillä, joilla tarjotaan yrityksille oman pääoman ehtoisia ja/tai hybridipääomainstrumentteja, voitaisiin vähentää EU:n taloudelle aiheutuvaa riskiä lukuisten yritysten maksukyvyttömyydestä. Siten toimenpiteillä voitaisiin tukea taloudellisen toiminnan jatkuvuutta covid-19-epidemian aikana sekä sen jälkeistä talouden elpymistä.
6. Tässä tiedonannossa vahvistetaan EU:n valtiontukisääntöjen mukaiset kriteerit, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat myöntää julkista tukea oman pääoman ehtoisten ja/tai hybridipääomainstrumenttien muodossa yrityksille, joilla on taloudellisia vaikeuksia covid-19-epidemian vuoksi. Tiedonannon tarkoituksena on varmistaa, etteivät talouden häiriöt johda sellaisten yritysten tarpeettomaan poistumiseen markkinoilta, jotka olivat elinkelpoisia ennen covid-19-epidemiaa. Sen vuoksi pääomitus eivät saa ylittää vähimmäismäärää, joka tarvitaan tuensaajan elinkelpoisuuden varmistamiseen, ja niillä olisi ainoastaan palautettava covid-19-epidemiaa edeltänyt tuensaajan pääomarakenne menemättä sen pidemmälle.
7. Komissio korostaa, että kansallisen julkisen tuen myöntämistä oman pääoman ehtoisten ja/tai hybridipääomainstrumenttien muodossa covid-19-epidemian vuoksi taloudellisissa vaikeuksissa oleville yrityksille tukiohjelmien yhteydessä tai yksittäistapauksissa olisi harkittava vain, jos muuta sopivaa ratkaisua ei löydy, ja tuen myöntämiseen olisi sovellettava tiukkoja edellytyksiä. Tämä johtuu siitä, että tällaiset instrumentit vääristävät huomattavasti yritysten välistä kilpailua. Sen vuoksi toimenpiteille olisi asetettava selkeät ehdot, jotka koskevat valtion mukaantuloa, korvauksia ja irtautumista kyseisistä yrityksistä, hallinnointisäännöksiä sekä asianmukaisia toimenpiteitä, joilla voidaan rajoittaa kilpailun vääristymistä.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto, annettu 19. maaliskuuta 2020, C(2020) 1863 (EUVL C 91 I, 20.3.2020, s. 1).

⁽²⁾ Komission tiedonanto, annettu 3. huhtikuuta 2020, C(2020) 2215 (EUVL C 112 I, 4.4.2020, s. 1).

8. Sisämarkkinoiden vääristymisen riski saattaisi olla pienempi, jos tukea myönnettäisiin EU:n tasolla ottaen huomioon EU:n yhteinen etu, jolloin ehtoja voitaisiin lieventää. Komissio katsoo, että EU:n tason tuen ja varojen lisääminen on tarpeen sen varmistamiseksi, ettei tämä maailmanlaajuinen symmetrinen kriisi muutu epäsymmetriseksi häiriöksi, josta kärsivät erityisesti sellaiset jäsenvaltiot, joilla on vähemmän mahdollisuuksia tukea talouttaan ja koko EU:n kilpailukykyä.
9. Vihreällä ja digitaalisella siirtymällä on keskeinen ja ensisijainen asema onnistuneen elpymisen varmistamisessa. Komissio suhtautuu myönteisesti toimiin, joita jäsenvaltiot ovat toteuttaneet ottaakseen nämä haasteet huomioon kansallisten tukitoimenpiteiden suunnittelussa, ja muistuttaa jäsenvaltioiden vastuusta sen varmistamisessa, etteivät tällaiset toimenpiteet haittaa EU:n ilmasto- ja digitaalitavoitteiden saavuttamista. Lisäksi komissio toteaa, että jos kansalliset tukitoimet suunnitellaan siten, että ne vastaavat jäsenvaltioiden talouksien vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyviä EU:n politiikkatavoitteita, pitkän aikavälin kasvu on kestävämpää ja samalla edistetään vuotta 2050 koskevan EU:n ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista. Koska kyseessä on tuki jäsenvaltioiden taloudessa esiintyvän vakavan häiriön poistamiseen, on ensisijaisesti jäsenvaltioiden vastuulla suunnitella kansalliset tukitoimenpiteet siten, että ne vastaavat niiden poliittisia tavoitteita. Tämän tiedonannon mukaista tukea saavien suurten yritysten on raportoitava, miten saadulla tuella edistetään niiden toimintaa vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien EU:n tavoitteiden ja kansallisten velvoitteiden mukaisesti.
10. Useat jäsenvaltiot harkitsevat lisäksi pääomaosuuden hankkimista strategisissa yrityksissä sen varmistamiseksi, ettei niiden osallistuminen EU:n talouden moitteettomaan toimintaan vaarannu. Komissio muistuttaa, että SEUT-sopimus on neutraali julkisen ja yksityisen omistuksen suhteen (SEUT-sopimuksen 345 artikla). Jos jäsenvaltiot ostavat yritysten olemassa olevia osakkeita markkinahintaan tai sijoittavat tasavertaisesti yksityisten osakkeenomistajien kanssa, tämä ei yleensä ole valtiontukea⁽³⁾. Vastaavasti, jos jäsenvaltiot päättävät ostaa vasta liikkeeseen laskettuja osakkeita ja/tai tarjota yrityksille muunlaista pääomatukea tai hybridipääomainstrumentteja markkinaehtoin eli markkinataloustoimijaperiaatteen mukaisin ehdoin, tämä ei myöskään ole valtiontukea.
11. Komissio muistuttaa myös, että käytettävissä on useita lisävälineitä, joilla voidaan puuttua strategisten yritysten hankintoihin. Komissio kehotti 25. maaliskuuta 2020 antamassaan tiedonannossa⁽⁴⁾ niitä jäsenvaltioita, joilla on jo käytössä ulkomaisten suorien sijoitusten seurantamekanismi, hyödyntämään täysimittaisesti näitä välineitä estääkseen sellaiset pääomavirrat EU:n ulkopuolisista maista, jotka voisivat vaarantaa EU:n turvallisuuden tai yleisen järjestyksen. Komissio kehotti myös niitä jäsenvaltioita, joilla ei vielä ole seurantamekanismia tai joiden seurantamekanismit eivät kata kaikkia asiaankuuluvia liiketoimia, perustamaan täysimittaisen seurantamekanismin, joka on täysin unionin lainsäädännön, myös suoria ulkomaisia sijoituksia koskevan asetuksen⁽⁵⁾ ja pääoman vapaan liikkuvuuden (SEUT-sopimuksen 63 artikla), sekä kansainvälisten velvoitteiden mukainen.
12. Toiseksi komissio katsoo, että etuoikeudeltaan huonompi velka voi myös olla soveltuva keino tukea yrityksiä, joilla on taloudellisia vaikeuksia covid-19-epidemian vuoksi. Tällainen laina vääristää vähemmän kilpailua kuin oma pääoma tai hybridipääoma, koska sitä ei voida muuntaa omaksi pääomaksi, kun yritys jatkaa toimintaansa. Sen vuoksi tällä tiedonannolla muutettujen tilapäisten puitteiden velkainstrumentteja koskevassa 3.3 jaksossa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus myöntää tukea myös tässä muodossa edellyttäen, että sovelletaan ylimääräisiä suojoitoimia tasapuolisten toimintaedellytysten turvaamiseksi sisämarkkinoilla. Jos etuoikeudeltaan huonompi velka ylittää kuitenkin 3.3 jaksossa vahvistetut enimmäismäärät, tällainen etuoikeudeltaan huonompaa velkaa koskeva toimenpide olisi arvioitava 3.11 jaksossa vahvistettujen covid-19:ään liittyviä pääomitoimia koskevien edellytysten mukaisesti yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.

⁽³⁾ Ks. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä annetun komission tiedonannon C(2016) 2946 (EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1) 4.2.3 jakso.

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto – Ulkomaisia suoria sijoituksia, pääomien vapaata liikkuvuutta kolmansista maista ja Euroopan strategisten varojen suojelua ennen asetuksen (EU) 2019/452 (ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta koskeva asetusta) soveltamista koskevat ohjeet jäsenvaltioille, C(2020) 1981 final, 25.3.2020.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79 I, 21.3.2019, s. 1).

13. Kolmanneksi komissio toteaa, että tilapäisiä puitteita sovellettaessa on ilmennyt tarve korjata kirjoitusvirheitä sekä antaa lisäselvennyksiä ja tehdä muutoksia tiettyihin säännöksiin puitteiden 3.1 jaksossa, 3.2 jaksossa, 3.3 jaksossa, 3.4 jaksossa, 3.7 jaksossa sekä 4 ja 5 jaksossa.
14. Lopuksi komissio myöntää, että onnistuneeseen elpymiseen tarvitaan todennäköisesti suuria yksityisiä ja julkisia lisäinvestointeja, jotta voidaan vastata haasteisiin ja tarttua niin vihreän kuin digitaalisen siirtymän tarjoamiin mahdollisuuksiin. Tässä yhteydessä komissio muistuttaa, että nämä tilapäisten puitteiden muutokset pikemminkin täydentävät kuin korvaavat EU:n valtiontukisääntöjen jäsenvaltioille tarjoamia mahdollisuuksia antaa tukea. Esimerkiksi komission riskirahoitusta koskevat suuntaviivat⁽⁶⁾ ja yleinen ryhmäpoikkeusasetus⁽⁷⁾ antavat jäsenvaltioille runsaasti mahdollisuuksia myöntää pääomatukea erityisesti innovatiivisille yrityksille.
15. Vastaavasti jäsenvaltiot voivat päättää myöntää valtiontukea vihreän ja digitaalisen innovoinnin ja investointien tukemiseen ja ympäristönsuojelun tason parantamiseen voimassa olevien valtiontukisääntöjen⁽⁸⁾ mukaisesti. Kuten 14. tammikuuta 2020 annetussa komission tiedonannossa jo ilmoitettiin, asiaa koskevia valtiontukisääntöjä, erityisesti ympäristö- ja energia-alan valtiontukia koskevia suuntaviivoja, tarkistetaan vuoteen 2021 mennessä ottaen huomioon Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toimintapoliittiset tavoitteet, ja tarkistuksella tuetaan kustannustehokasta ja sosiaalisesti osallistavaa siirtymistä ilmastoneutraaliuteen vuoteen 2050 mennessä. Näin edistetään tärkeän vihreän ja digitaalisen siirtymän mukaista Euroopan talouden elvytysstrategiaa EU:n ja jäsenvaltioiden tavoitteiden mukaisesti.

2. TILAPÄISTEN PUITTEIDEN MUUTOKSET

16. Tässä esitettävät muutokset valtiontukitoimenpiteitä talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa koskeviin tilapäisiin puitteisiin tulevat voimaan 8. toukokuuta 2020.
17. Korvataan 7 kohta seuraavasti:
- ”7. Jos pankit tarvitsevat covid-19-epidemian vuoksi poikkeuksellista julkista rahoitustukea (ks. pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohta ja yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 29 alakohta) likviditeettiä, pääomitusta tai arvoltaan alentuneita omaisuuseriä koskevan toimenpiteen muodossa, on arvioitava, täyttääkö kyseinen toimenpide pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 32 artiklan 4 kohdan d alakohdan i, ii tai iii alakohdan sekä yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 18 artiklan 4 kohdan d alakohdan i, ii tai iii mukaiset edellytykset. Jos viimeksi mainitut edellytykset täyttyvät, tällaista poikkeuksellista julkista rahoitustukea saava pankkia ei katsottaisi lähellä kaatumista olevaksi tai todennäköisesti kaatuvaksi laitokseksi. Siltä osin kuin tällaisilla toimenpiteillä puututaan covid-19-epidemiaan liittyviin ongelmiin, katsottaisiin, että toimenpiteisiin voidaan soveltaa vuoden 2013 pankkitiedonannon⁽⁹⁾ 45 kohtaa, jossa vahvistetaan poikkeus vaatimukseen, jonka mukaan osakkeenomistajien ja huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojien on osallistuttava vastuunjakoon.”
18. Korvataan 9 kohta seuraavasti:
- ”9. Covid-19-epidemia aiheuttaa riskin vakavasta taantumasta, joka vaikuttaa koko EU:n talouteen ja uhkaa yrityksiä, työpaikkoja ja kotitalouksia. Hyvin kohdennettu julkinen tuki on tarpeen sen varmistamiseksi, että markkinoilla on edelleen riittävästi likviditeettiä ja että voidaan torjua terveille yrityksille aiheutuvat vahingot ja säilyttää taloudellisen toiminnan jatkuvuus covid-19-epidemian aikana ja sen jälkeen. Lisäksi jäsenvaltiot voivat päättää tukea matkailualan toimijoita sen varmistamiseksi, että covid-19-epidemian aiheuttamat korvaushakemukset hyväksytään, jotta voidaan varmistaa matkustajien ja kuluttajien oikeuksien suojeleminen sekä matkustajien ja matkustajien yhdenvertainen kohtelu. Koska EU:n talousarvio on rajallinen, toimet on

⁽⁶⁾ Komission tiedonanto – Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi (EUVL C 19, 22.1.2014, s. 4).

⁽⁷⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽⁸⁾ Esimerkiksi suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle vuosina 2014–2020 (EUVL C 200, 28.6.2014, s. 1), EU:n suuntaviivat valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä (EUVL C 25, 26.1.2013, s. 1), alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2014–2020 (EUVL C 209, 23.7.2013, s. 1), puitteet tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle (EUVL C 198, 27.6.2014, s. 1) ja Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita edistävän valtiontuen sisämarkkinoille soveltuvuuden arviointiperusteet (EUVL C 188, 20.6.2014, s. 4).

⁽⁹⁾ Komission tiedonanto valtiontukisääntöjen soveltamisesta finanssikriisin yhteydessä pankkien hyväksi toteutettaviin tukitoimenpiteisiin 1 päivästä elokuuta 2013 (EUVL C 216, 30.7.2013, s. 1).

pääasiassa rahoitettava jäsenvaltioiden kansallisista talousarvioista. EU:n valtiontukisäännöt antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa nopeita ja tehokkaita toimia, joilla tuetaan kansalaisia ja yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä, joilla on taloudellisia vaikeuksia covid-19-epidemian vuoksi.”

19. Korvataan 13 kohta seuraavasti:

”13. Jäsenvaltiot voivat myös suunnitella tukitoimenpiteitä ryhmäpoikkeusasetusten ⁽¹⁰⁾ nojalla ilman komission hyväksyntää.”

20. Korvataan 20 kohta seuraavasti:

”20. Tämän tiedonannon piiriin kuuluvia väliaikaisia tukitoimenpiteitä voidaan yhdistää toisiinsa tämän tiedonannon yksittäisten jaksojen säännösten mukaisesti. Tämän tiedonannon piiriin kuuluvia väliaikaisia tukitoimenpiteitä voidaan yhdistää vähämerkityksistä tukea koskevien asetusten ⁽¹¹⁾ mukaisen tuen tai ryhmäpoikkeusasetusten ⁽¹²⁾ mukaisen tuen kanssa edellyttäen, että mainittujen asetusten säännöksiä ja kasautumissääntöjä noudatetaan.”

21. Lisätään 20 a kohta seuraavasti:

”20 a. Luotto- ja rahoituslaitoksille myönnettävää tukea ei arvioida tämän tiedonannon perusteella, lukuun ottamatta seuraavia: i) välilliset edut luotto- tai rahoituslaitoksille, jotka kanavoivat tukea 3.1–3.3 jakson mukaisten lainojen tai takausten muodossa 3.4 jakson mukaisten suojatoimien nojalla, ja ii) 3.10 jakson mukainen tuki edellyttäen, ettei ohjelma ole tarkoitettu yksinomaan rahoitusalan työntekijöille.”

22. Korvataan 3.1 kohdan otsikko seuraavasti:

”3.1 Rajoitetut tukimäärät”

23. Korvataan 22 kohdassa alaviite 16 seuraavasti:

”Jos tuki myönnetään veroetuutena, sen verovelan, jonka perusteella kyseinen etu myönnetään, on oltava syntynyt viimeistään 31. joulukuuta 2020.”

⁽¹⁰⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1), komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1) sekä komission asetus (EU) N:o 1388/2014, annettu 16 päivänä joulukuuta 2014, tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 369, 24.12.2014, s. 37).

⁽¹¹⁾ Komission asetus (EU) N:o 1407/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L 352, 24.12.2013, s. 1), komission asetus (EU) N:o 1408/2013, annettu 18 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla (EUVL L 352, 24.12.2013, s. 9), komission asetus (EU) N:o 717/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastus- ja vesiviljelyalalla (EUVL L 190, 28.6.2014, s. 45) sekä komission asetus (EU) N:o 360/2012, annettu 25 päivänä huhtikuuta 2012, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L 114, 26.4.2012, s. 8).

⁽¹²⁾ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus), komission asetus (EU) N:o 702/2014, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen maa- ja metsätalouden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 193, 1.7.2014, s. 1) sekä komission asetus (EU) N:o 1388/2014, annettu 16 päivänä joulukuuta 2014, tiettyjen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 369, 24.12.2014, s. 37).

24. Korvataan 23 a kohta seuraavasti:

”23 a. Jos yritys toimii useilla aloilla, joihin 22 kohdan a alakohdan ja 23 kohdan a alakohdan mukaisesti sovelletaan eri enimmäismääriä, asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava asianmukaisin keinoin, esimerkiksi erillisellä kirjanpidolla, että sovellettavaa enimmäismäärää noudatetaan kunkin toiminnan osalta ja ettei yhteenlaskettua yritys kohtaista 800 000 euron suuruista enimmäismäärää ylitetä. Jos yritys toimii 23 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, yhteenlaskettu yritys kohtainen enimmäismäärä, joka ei saisi ylittyä, on 120 000 euroa.”

25. Lisätään 24 a kohta seuraavasti:

”24 a. Edellä olevan 3.2 jakson nojalla myönnetty tuki ei saa kasautua samaa lainapääomaa varten 3.3 jakson nojalla myönnetyn tuen kanssa ja päinvastoin. Edellä olevien 3.2 ja 3.3 jakson nojalla myönnetty tuki saa kasautua eri lainojen osalta edellyttäen, ettei lainojen kokonaismäärä tuensaajaa kohti ylitä 25 kohdan d alakohdassa tai 27 kohdan d alakohdassa vahvistettuja enimmäismääriä. Tuensaaja voi hyötyä samanaikaisesti useista 3.2 jakson mukaisista toimenpiteistä edellyttäen, ettei lainojen kokonaismäärä tuensaajaa kohti ylitä 25 kohdan d ja e alakohdassa vahvistettuja enimmäismääriä.”

26. Korvataan 25 kohdan d alakohdan iii alakohta seuraavasti:

”iii. jäsenvaltioiden komissiolle toimittamilla asianmukaisilla perusteilla (jotka liittyvät esimerkiksi tietyn tyyppisten yritysten ominaisuuksiin) lainan määrää voidaan lisätä pk-yritysten ⁽¹³⁾ likviditeettitarpeiden kattamiseksi myöntämisaikajankohdasta seuraavien 18 kuukauden ajaksi ja suurten yritysten likviditeettitarpeiden kattamiseksi myöntämisaikajankohdasta seuraavien 12 kuukauden ajaksi. Likviditeettitarpeet olisi määritettävä tuensaajan antaman oman ilmoituksen perusteella ⁽¹⁴⁾.”

27. Korvataan 25 kohdan e alakohta seuraavasti:

”e. Sellaisten lainojen pääoman määrä, jotka erääntyvät viimeistään 31. joulukuuta 2020, voi olla 25 kohdan d alakohdassa tarkoitettua määrää suurempi, jos jäsenvaltio on toimittanut komissiolle asianmukaiset perusteet ja jos jäsenvaltio osoittaa komissiolle, että tuen oikeasuhteisuus on yhä varmistettu.”

28. Korvataan 26 kohta seuraavasti:

”26. Jotta voidaan varmistaa likviditeetin saanti yrityksille, joilla on siitä äkillinen puute, rajoitetuksi ajaksi ja rajoitetulle lainamäärälle myönnettävät korkotuet voivat olla nykytilanteessa tarkoituksenmukainen, tarpeellinen ja kohdennettu ratkaisu. Etuoikeudeltaan huonompi velka, jolla on maksukyvyttömyysmenettelyssä huonompi asema kuin tavallisten etuoikeutettujen velkojien saatavilla, voi myös olla tarkoituksenmukainen, tarpeellinen ja kohdennettu ratkaisu nykyisissä olosuhteissa. Tällainen velka on instrumentti, joka vääristää kilpailua vähemmän kuin oma pääoma tai hybridipääoma, koska sitä ei voida muuntaa automaattisesti omaksi pääomaksi, kun yrityksen toiminta on jatkuva. Tästä syystä etuoikeudeltaan huonomman velan muodossa myönnettävän tuen ⁽¹⁵⁾ on täytettävä velkainstrumentteja koskevan 3.3 jakson mukaiset edellytykset. Koska se kuitenkin antaa yrityksille pääomatukea vastaavalla tavalla paremmat mahdollisuudet ottaa etuoikeutettua velkaa, on lisäksi sovellettava luottoriskilisää sekä määrää koskevaa lisärajoitusta etuoikeutettuun velkaan verrattuna (suurten yritysten osalta yksi kolmasosa ja pk-yritysten osalta puolet määrästä 27 kohdan d alakohdan i tai ii alakohdan mukaisesti). Jos etuoikeudeltaan huonompi velka ylittää nämä määrät, se on arvioitava 3.11 jaksossa vahvistettujen covid-19:ään liittyviä pääomitus toimia koskevien edellytysten mukaisesti yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.”

⁽¹³⁾ Ks. määritelmä, joka vahvistetaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17 päivänä kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) liitteessä I.

⁽¹⁴⁾ Likviditeettisuunnitelmaan voi sisältyä sekä käyttöpääoma- että investointikustannuksia.

⁽¹⁵⁾ Paitsi jos tuki täyttää tämän tiedonannon 3.1 jakson edellytykset.

29. Lisätään uusi 26 a kohta seuraavasti:

”26 a. Edellä olevan 3.3 jakson nojalla myönnetty tuki ei saa kasautua samaa lainapääomaa varten 3.2 jakson nojalla myönnetyn tuen kanssa ja päinvastoin. Edellä olevien 3.2 ja 3.3 jakson nojalla myönnetty tuki saa kasautua eri lainojen osalta edellyttäen, ettei lainojen kokonaismäärä tuensaajaa kohti ylitä 25 kohdan d alakohdassa tai 27 kohdan d alakohdassa vahvistettuja enimmäismääriä. Tuensaaja voi hyötyä samanaikaisesti useista 3.2 jakson mukaisista toimenpiteistä edellyttäen, ettei lainojen kokonaismäärä tuensaajaa kohti ylitä 27 kohdan d ja e alakohdassa vahvistettuja enimmäismääriä.”

30. Korvataan 27 kohdan d alakohdan iii alakohta seuraavasti:

”iii. jäsenvaltioiden komissiolle toimittamilla asianmukaisilla perusteilla (jotka liittyvät esimerkiksi tietäntyyppisten yritysten ominaisuuksiin) lainan määrää voidaan lisätä pk-yritysten ⁽¹⁶⁾ likviditeettitarpeiden kattamiseksi myöntämisaikankohdasta seuraavien 18 kuukauden ajaksi ja suurten yritysten likviditeettitarpeiden kattamiseksi myöntämisaikankohdasta seuraavien 12 kuukauden ajaksi. Likviditeettitarpeet olisi määritettävä tuensaajan antaman oman ilmoituksen perusteella ⁽¹⁷⁾.”

31. Korvataan 27 kohdan e alakohta seuraavasti:

”e. Sellaisten lainojen pääoman määrä, jotka erääntyvät viimeistään 31. joulukuuta 2020, voi olla 27 kohdan d alakohdassa tarkoitettua määrää suurempi, jos jäsenvaltio on toimittanut komissiolle asianmukaiset perusteet ja jos jäsenvaltio osoittaa komissiolle, että tuen oikeasuhteisuus on yhä varmistettu.”

32. Lisätään 27 a kohta seuraavasti:

”27 a. Velkainstrumentteja, joilla on maksukyvyttömyysmenettelyssä huonompi asema kuin tavallisten etuoikeutettujen velkojien saatavilla, voidaan myöntää alennetuilla koroilla, jotka ovat vähintään yhtä suuret kuin peruskorko ja 27 kohdan a alakohdan taulukossa tarkoitettut luottoriskimarginaalit, joihin lisätään 200 peruspistettä suurten yritysten osalta ja 150 peruspistettä pk-yritysten osalta. Tällaisiin velkainstrumentteihin sovelletaan 27 kohdan b alakohdan vaihtoehtoista mahdollisuutta. Myös 27 kohdan c, f ja g alakohtaa on noudatettava. Jos etuoikeudeltaan huonomman velan määrä ylittää molemmat seuraavista enimmäismääristä ⁽¹⁸⁾, instrumentin soveltuvuus sisämarkkinoille määritetään 3.11 jakson mukaan seuraavasti:

- i. kaksi kolmasosaa tuensaajan vuotuisista palkkamenoista suurten yritysten tapauksessa ja vuotuiset palkkamenot pk-yritysten tapauksessa 27 kohdan d alakohdan i alakohdan mukaisesti, ja
- ii. 8,4 prosenttia tuensaajan kokonaisliikevaihdosta vuonna 2019 suurten yritysten tapauksessa ja 12,5 prosenttia tuensaajan kokonaisliikevaihdosta vuonna 2019 pk-yritysten tapauksessa.”

33. Korvataan 28 kohta seuraavasti:

”28. Tämän tiedonannon 3.1 jakson, 3.2 jakson ja 3.3. jakson mukaista takausten ja lainojen muodossa olevaa tukea voidaan myöntää äkillisestä likviditeetin puutteesta kärsiville yrityksille suoraan tai luottolaitosten ja muiden rahoituksen välittäjinä toimivien rahoituslaitosten kautta. Jälkimmäisessä tapauksessa on noudatettava jäljempänä esitettyjä edellytyksiä.”

34. Korvataan 31 kohta seuraavasti:

”31. Luottolaitosten tai muiden rahoituslaitosten olisi siirrettävä mahdollisimman kattavasti julkisesta takauksesta tai lainojen korkotuista saatavat edut tai korot lopullisille tuensaajille. Rahoituksen välittäjän on pystyttävä osoittamaan, että sillä on käytössään menetelmä, jolla varmistetaan, että kaikki edut siirretään mahdollisimman kattavasti lopullisille tuensaajille suurempina rahoitusmäärinä, riskialttiimpina salkkuina, pienempinä vakuusvaatimuksina, pienempinä takauspalkkioina tai alhaisempina korkoina kuin ilman näitä julkisia takauksia tai lainoja.”

⁽¹⁶⁾ Sellaisina kuin ne on määritelty yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteessä I.

⁽¹⁷⁾ Likviditeettisuunnitelmaan voi sisältyä sekä käyttöpääoma- että investointikustannuksia.

⁽¹⁸⁾ Jos kuponkimaksut aktivoidaan, tämä on otettava näiden enimmäismäärien laskennassa huomioon edellyttäen, että aktivointi oli ennakoitu tai ennakoitavissa kyseisen valtion tuen ilmoittamisajankohtana. Laskelmaan on otettava mukaan myös kaikki muut valtion tuet, jotka myönnetään etuoikeudeltaan huonompina velkana covid-19-epidemian yhteydessä, vaikka ne jäisivätkin tämän tiedonannon ulkopuolelle. Tämän tiedonannon 3.1 jakson mukaisesti myönnettyä etuoikeudeltaan huonompaa velkaa ei kuitenkaan sisällytetä näihin enimmäismääriin.

35. Korvataan 37 kohdan j alakohta seuraavasti:

”j. Testaus- ja skaalausinfrastruktuurien on oltava avoimia useille käyttäjille, ja käyttöoikeudet on myönnettävä avoimin ja syrjimättömin perustein. Yrityksille, jotka ovat rahoittaneet vähintään 10 prosenttia investointikustannuksista, voidaan myöntää etuuskohteluun perustuva pääsy edullisemmin ehdoin.”

36. Lisätään 43 a kohta seuraavasti:

”43 a. Siltä osin kuin tällainen ohjelma koskee myös luotto- tai rahoituslaitosten työntekijöitä, näille laitoksille myönnettävän tuen tarkoituksena ei ole säilyttää tai palauttaa ennalleen laitosten elinkelpoisuutta, likviditeettiä tai vakavaraisuutta, koska tuella on lähinnä sosiaalinen tavoite ⁽¹⁹⁾. Sen vuoksi komissio katsoo, ettei tällaista tukea saisi katsoa pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivin 2 artiklan 1 kohdan 28 alakohdan ja yhteisestä kriisinratkaisumekanismista annetun asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 29 alakohdan mukaiseksi poikkeukselliseksi julkiseksi rahoitustueksi eikä sitä saisi arvioida pankkialaan sovellettavien valtioneuvoston päätösten perusteella ⁽²⁰⁾.”

37. Lisätään jakso seuraavasti:

”3.11 Pääomistustoimet

44. Näissä tilapäisissä puitteissa vahvistetaan EU:n valtioneuvoston päätösten mukaiset kriteerit, joiden perusteella jäsenvaltiot voivat myöntää julkista tukea oman pääoman ehtojen ja/tai hybridipääomainstrumenttien muodossa yrityksille, joilla on taloudellisia vaikeuksia covid-19-epidemian vuoksi ⁽²¹⁾. Puitteilla on tarkoitus varmistaa, ettei talouden häiriintyminen johda sellaisten yritysten tarpeettomaan poistumiseen markkinoilta, jotka olivat elinkelpoisia ennen covid-19-epidemiaa. Sen vuoksi pääomistukset eivät saa ylittää vähimmäismäärää, joka tarvitaan tuensaajan elinkelpoisuuden varmistamiseksi, ja niillä olisi ainoastaan palautettava covid-19-epidemiaa edeltänyt tuensaajan pääomarakenteen menemättä sen pidemmälle. Suurten yritysten on raportoitava, miten saadulla tuella edistetään kyseisten yritysten toimintaa vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien EU:n tavoitteiden ja kansallisten velvoitteiden, myös vuotta 2050 koskevan EU:n ilmastoneutraalustavoitteen mukaisesti.

45. Samalla komissio tähdentää, että kansallisen julkisen tuen myöntämistä oman pääoman ehtojen ja/tai hybridipääomainstrumenttien muodossa tukiohjelmien yhteydessä tai yksittäisissä tapauksissa olisi harkittava vain, jos muuta sopivaa ratkaisua ei löydy. Lisäksi tällaisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun olisi sovellettava tiukkoja edellytyksiä, koska ne vääristävät merkittävästi yritysten välistä kilpailua. Sen vuoksi tukitoimille on vahvistettava selkeät edellytykset, jotka koskevat valtion mukaantuloa, korvauksia ja irtautumista kyseisten yritysten omasta pääomasta, hallinnointisäännöksiä ja asianmukaisia toimenpiteitä, joilla voidaan rajoittaa kilpailun vääristymistä. Tätä taustaa vasten komissio toteaa, että jos kansalliset tukitoimet suunnitellaan siten, että ne vastaavat jäsenvaltioiden talouksien vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyviä EU:n politiikkatavoitteita, pitkän aikavälin kasvu on kestävämpää ja samalla edistetään vuotta 2050 koskevan EU:n ilmastoneutraalustavoitteen saavuttamista.

3.11.1 Soveltaminen

46. Tämän tiedonannon mukaisiin pääomistusohtelimiin ja yksittäisiin pääomistustoimiin, jäljempänä yhteisesti ’covid-19:ään liittyvät pääomistustoimet’, joita jäsenvaltiot toteuttavat rahoitusalan ulkopuolisten yritysten hyväksi ja jotka eivät kuulu tämän tiedonannon 3.1 jakson soveltamisalaan, sovelletaan seuraavia edellytyksiä. Niitä sovelletaan suurilla yrityksillä ja pk-yrityksillä koskeviin covid-19:ään liittyviin pääomistustoimiin ⁽²²⁾.

47. Seuraavia edellytyksiä sovelletaan myös etuoikeudeltaan huonompiin velkainstrumentteihin, jotka ylittävät molemmat tämän tiedonannon 3.3 jakson 27 a kohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettujen enimmäismäärien.

⁽¹⁹⁾ Ks. vastaavasti komission päätös SA.49554 – CY – Cypriot scheme for non-performing loans collateralized with primary residences (Estia), johdanto-osan 73 kappale, ja komission päätös SA.53520 – EL – Primary Residence Protection Scheme, johdanto-osan 71 kappale.

⁽²⁰⁾ Ks. tämän tiedonannon 6 kohta.

⁽²¹⁾ Tukea voidaan jo tarjota oman pääoman ehtojen ja/tai hybridipääomainstrumenttien muodossa mutta huomattavasti pienemmin nimellismäärin tämän tiedonannon 3.1 jaksossa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

⁽²²⁾ Kuten tiedonannon 16 kohdassa todetaan, vaihtoehtojen lähestymistapojen ilmoittaminen on edelleen mahdollista SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaisesti.

48. Covid-19:ään liittyvät pääomitustoimet on myönnettävä viimeistään 30. kesäkuuta 2021.

3.11.2 Tukikelpoisuus- ja mukaantuloedellytykset

49. Covid-19:ään liittyvän pääomitustoimen on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) ilman valtion tukitoimea tuensaaja joutuisi lopettamaan toimintansa tai sillä olisi vakavia vaikeuksia pitää sitä yllä. Tällaiset vaikeudet voidaan osoittaa erityisesti tuensaajan velkaantumistasteen heikkenemisellä tai vastaavilla indikaattoreilla;
- b) tukitoimen toteuttaminen on yhteisen edun mukaista. Tämä voi liittyä siihen, että vältetään merkittävästä työpaikkojen menetyksestä johtuvat sosiaaliset vaikeudet ja markkinoiden toimintapuute, innovatiivisen yrityksen lopettaminen, koko järjestelmän kannalta merkittävän yrityksen lopettaminen tai tärkeään palveluun kohdistuva häiriöriski tai vastaavat tilanteet, jotka asianomainen jäsenvaltio perustelee asianmukaisesti;
- c) tuensaajalla ei ole mahdollisuutta hankkia markkinoilta rahoitusta kohtuullisin ehdoin, eivätkä asianomaisessa jäsenvaltiossa käytössä olevat horisontaaliset toimenpiteet, joilla katetaan likviditeettitarpeita, riitä yrityksen elinkelpoisuuden varmistamiseen; ja
- d) tuensaaja ei ole yritys, joka oli jo vaikeuksissa (yleisessä ryhmäpoikkeusasetuksessa ⁽²³⁾ tarkoitettulla tavalla) 31. joulukuuta 2019.

50. Jäsenvaltioiden on myönnettävä covid-19:ään liittyvät pääomitustoimet komission hyväksymän tukiohjelman mukaisesti vasta sen jälkeen, kun mahdolliset tuensaajayritykset ovat esittäneet tällaista tukea koskevan kirjallisen pyynnön. Jos on kyse erikseen ilmoitettavasta tuesta, jäsenvaltioiden on esitettävä todisteet tällaisesta kirjallisesta pyynnöstä komissiolle toimitettavan yksittäistä tukitoimea koskevan ilmoituksen osana.

51. Tämän jakson ja 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 ja 3.11.7 jakson vaatimukset koskevat sekä covid-19:ään liittyviä pääomitusohjelmia että yksittäisiä tukitoimia. Hyväksyessään tukiohjelmaa komissio pyytää erillistä ilmoitusta yksittäisestä tuesta, joka ylittää 250 miljoonan euron enimmäismäärän. Komissio arvioi tällaisten ilmoitusten tapauksessa, onko tarjolla oleva markkinarahoitus tai likviditeettitarpeiden kattamiseen tarkoitetut horisontaaliset toimenpiteet riittämättömiä varmistamaan yrityksen elinkelpoisuuden, ovatko valitut pääomitusinstrumentit ja niihin liittyvät edellytykset asianmukainen keino puuttua tuensaajan vakaviin vaikeuksiin, onko tuki oikeasuhteista ja noudatetaanko tässä jaksossa ja 3.11.4, 3.11.5, 3.11.6 ja 3.11.7 jaksossa vahvistettuja edellytyksiä.

3.11.3 Pääomitustoitien tyypit

52. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa covid-19:ään liittyviä pääomitustoitimia käyttämällä kahdenlaisia pääomitusinstrumentteja:

- a) oman pääoman ehtoiset instrumentit, erityisesti uusien kantaosakkeiden tai etuosakkeiden liikkeeseenlasku; ja/tai
- b) instrumentit, joihin liittyy oman pääoman komponentti, jäljempänä 'hybridipääomainsstrumentit' ⁽²⁴⁾, erityisesti voitto-osuustodistukset, äänettömät osakkuudet ja vakuudelliset tai vakuudettomat vaihtovelkakirjat.

53. Valtion tukitoimessa voidaan käyttää mitä tahansa edellä mainittujen instrumenttien muunnosta tai oman pääoman ehtoisten ja hybridipääomainsstrumenttien yhdistelmää. Jäsenvaltiot voivat myös sitoutua ostamaan edellä mainitut instrumentit markkinoilla liikkeeseenlaskun yhteydessä edellyttäen, että jos tämä johtaa valtion tukitoimeen tuensaajayrityksessä, se täyttää tämän tiedonannon 3.11 jaksossa vahvistetut

⁽²³⁾ Ks. määritelmä, joka vahvistetaan tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17 päivänä kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1) 2 artiklan 18 kohdassa.

⁽²⁴⁾ Hybridipääomainsstrumentit ovat instrumentteja, joilla on sekä omalle että vieraalle pääomalle tyypillisiä ominaisuuksia. Esimerkiksi vaihtovelkakirjoista maksetaan korvausta kuten joukkovelkakirjoista, kunnes ne muunnetaan omaksi pääomaksi. Hybridipääomainsstrumenteista maksettavan kokonaiskorvauksen määrittäminen riippuu toisaalta korvauksesta, jota niistä maksetaan, kun ne ovat velan kaltaisia instrumentteja, ja toisaalta ehdoista, joiden mukaisesti ne muunnetaan oman pääoman kaltaisiksi instrumenteiksi.

edellytykset. Jäsenvaltion on varmistettava, että valitut pääomitusinstrumentit ja niihin liittyvät edellytykset ovat asianmukaisin keino täyttää tuensaajan pääomitustarpeet ja että ne vääristävät vähiten kilpailua.

3.11.4 Pääomituksen määrä

54. Jotta voidaan varmistaa tuen oikeasuhteisuus, covid-19:ään liittyvän pääomituksen määrä ei saa ylittää vähimmäismäärää, joka tarvitaan tuensaajan elinkelpoisuuden varmistamiseen, ja sillä olisi ainoastaan palautettava covid-19-epidemiaa edeltänyt tuensaajan pääomarakenne eli 31. joulukuuta 2019 vallinnut tilanne menemättä sen pidemmälle. Arvioitaessa tuen oikeasuhteisuutta on otettava huomioon covid-19-epidemian yhteydessä saatu tai suunniteltu valtiontuki.

3.11.5 Korvaus ja valtion irtautuminen

Yleiset periaatteet

55. Valtion on saatava sijoituksesta asianmukainen korvaus. Mitä enemmän korvaus vastaa markkinaehtoja, sitä vähemmän valtion tukitoimi vääristää kilpailua.
56. Covid-19:ään liittyvät pääomitusinstrumentit olisi lunastettava talouden vakautuessa. Komissio katsoo, että tuensaajalle on asianmukaista antaa riittävästi aikaa instrumenttien lunastamiseen. Jäsenvaltion on otettava käyttöön mekanismi, jolla kannustetaan asteittain lunastamiseen.
57. Covid-19:ään liittyvistä pääomitusinstrumenteista maksettavaa korvausta olisi korotettava, jotta lähestyttäisiin markkinahintoja. Tällä kannustettaisiin tuensaajaa ja muita osakkeenomistajia lunastamaan valtion pääomitusinstrumentit ja minimoitaisiin kilpailun vääristymisen riski.
58. Tästä seuraa, että covid-19:ään liittyvien pääomitusinstrumenttien on sisällettävä asianmukaisia kannustimia, joilla yrityksiä kannustetaan lunastamaan pääomitusinstrumentit ja etsimään vaihtoehtoja pääomaa, kun markkinaolosuhteet sen sallivat. Sen vuoksi pääomituksesta on vaadittava riittävän suuri korvaus.
59. Jäljempänä esitettyjen korvausmenetelmien sijasta jäsenvaltiot voivat ilmoittaa ohjelmista tai yksittäisistä toimituksista, joissa korvausmenetelmää mukautetaan pääomitusinstrumentin ominaisuuksien ja etuoikeusaseman perusteella. Edellytyksenä on kuitenkin, että niillä on kokonaisuutena tarkasteltuna sellaiset vastaavat kannustavat vaikutukset, että valtio voi irtautua yrityksestä, ja samankaltainen kokonaisvaikutus valtion saamaan korvaukseen.

Oman pääoman ehtoisista instrumenteista maksettava korvaus

60. Valtion pääomasijoitus tai vastaava tukitoimi on toteutettava hinnalla, joka ei ylitä tuensaajan osakkeiden keskihintaa 15 päivän ajalta ennen pääomasijoituspyyntöä. Jos tuensaaja ei ole julkisesti noteerattu yhtiö, riippumattoman asiantuntijan olisi määritettävä sen markkina-arvo tai se olisi määritettävä muulla oikeasuhteisella keinolla.
61. Kaikkiin pääomitusinstrumentteihin on sisällyttävä korotusmekanismi, jolla korotetaan valtion saamaa korvausta ja kannustetaan siten tuensaajaa ostamaan valtion pääomasijoitukset takaisin. Korvausta voidaan korottaa myöntämällä valtiolle lisäosakkeita⁽²⁵⁾ tai käyttämällä muita mekanismeja, ja jokaisen korotuksen olisi oltava vähintään 10 prosentin lisäys valtion saamaan korvaukseen (osuudesta, jonka valtio on hankkinut covid-19:ään liittyvällä pääomasijoituksella ja jota ei ole maksettu takaisin):
- a) Korotusmekanismi aktivoidaan neljän vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvästä pääomasijoituksesta, jos valtio ei ole myynyt vähintään 40:tä prosenttia kyseisellä pääomasijoituksella hankkimastaan pääomaosuudesta.

⁽²⁵⁾ Lisäosakkeita voidaan myöntää esimerkiksi laskemalla pääomituspäivänä liikkeeseen vaihtovelkakirjoja, jotka muunnetaan omaksi pääomaksi korotusmekanismin käynnistymispäivänä.

b) Korotusmekanismi aktivoidaan uudelleen kuuden vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvästä pääomasijoituksesta, jos valtio ei ole myynyt koko pääomaosuuttaan, jonka se on hankkinut kyseisellä pääomasijoituksella ⁽²⁶⁾.

Jos tuensaaaja ei ole julkisesti noteerattu yhtiö, jäsenvaltiot voivat päättää toteuttaa kummankin korotuksen vuotta myöhemmin eli viiden vuoden ja seitsemän vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvän pääomasijoituksen myöntämisestä.

62. Komissio voi hyväksyä vaihtoehtoisia mekanismeja, jos niillä on kokonaisuutena tarkasteltuna sellaiset vastaavat kannustavat vaikutukset, että valtio voi irtautua yrityksestä, ja samankaltainen kokonaisvaikutus valtion saamaan korvaukseen.
63. Tuensaaajalla olisi aina oltava mahdollisuus ostaa valtion hankkima pääomaosuuus takaisin. Sen varmistamiseksi, että valtio saa sijoituksesta asianmukaisen korvauksen, takaisinostohinnan olisi oltava suurempi seuraavista kahdesta määrästä: i) valtion nimellinen sijoitus, johon lisätään vuosikorkona suoritettava korvaus, joka on 200 peruspistettä suurempi kuin jäljempänä olevassa taulukossa esitetty korvaus ⁽²⁷⁾; tai ii) markkinahinta takaisinostohetkellä.
64. Vaihtoehtoisesti valtio voi milloin tahansa myydä pääomaosuutensa markkinahinnoilla muille ostajille kuin tuensaaajalle. Periaatteessa tällainen myynti edellyttää mahdollisten ostajien avointa ja syrjimätöntä kuulemistä tai pörssimyyntiä. Valtio voi antaa olemassa oleville osakkeenomistajille etuoikeudet ostaa sen osuuden julkisella kuulemisella määritettyyn hintaan,

Hybridipääomainstrumenteista maksettava korvaus

65. Hybridipääomainstrumenteista maksettavassa kokonaiskorvauksessa on otettava asianmukaisesti huomioon seuraavat tekijät:
- valitun instrumentin ominaisuudet, mukaan luettuina sen etuoikeusasema, riski ja kaikki maksuehdot;
 - instrumenttiin sisältyvät irtautumiskannustimet (kuten korotus- ja lunastuslausekkeet); ja
 - asianmukainen viitekorko.
66. Vähimmäiskorvauksen, jota maksetaan hybridipääomainstrumenteista, kunnes ne muunnetaan oman pääoman kaltaisiksi instrumenteiksi, on oltava vähintään yhtä suuri kuin peruskorko (komission julkaisema 1 vuoden IBOR tai vastaava ⁽²⁸⁾), johon lisätään premio seuraavasti.

Hybridipääomainstrumenteista maksettava korvaus: 12 kuukauden IBOR +

Tuensaaajatyyppi	1. vuosi	2. ja 3. vuosi	4. ja 5. vuosi	6. ja 7. vuosi	8. vuosi ja sen jälkeen
Pk-yritykset	225 peruspistettä	325 peruspistettä	450 peruspistettä	600 peruspistettä	800 peruspistettä
Suuret yritykset	250 peruspistettä	350 peruspistettä	500 peruspistettä	700 peruspistettä	950 peruspistettä

67. Hybridipääomainstrumentit on muunnettava omaksi pääomaksi vähintään 5 prosenttia alle muuntamisa-jankohtana määritetyn TERP-arvon (Theoretical Ex-Rights Price eli teoreettinen arvo merkintäoikeuden irtoamisen jälkeen).
68. Omaksi pääomaksi muuntamisen jälkeen instrumentteihin on sisällytettävä korotusmekanismi, jolla korotetaan valtion saamaa korvausta ja kannustetaan siten tuensaaajia ostamaan valtion pääomasijoitukset takaisin. Jos valtio omistaa covid-19:ään liittyvällä tukitoimella hankkimansa pääoman vielä kahden vuoden kuluttua instrumenttien muuntamisesta omaksi pääomaksi, valtion on saatava lisäomistusosuus

⁽²⁶⁾ Esimerkiksi, jos korotus toteutetaan myöntämällä valtiolle lisäosakkeita. Jos valtiolla on pääomasijoituksensa seurauksena 40 prosentin pääomaosuuus tuensaaajayrityksessä eikä se myy osuuttaan ennen vaadittua päivää, valtion osuutta olisi korotettava vähintään $0,1 \times 40$ prosenttia = 4 prosenttia, jotta se olisi 44 prosenttia neljän vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvästä pääomasijoituksesta ja 48 prosenttia kuuden vuoden kuluttua kyseisestä sijoituksesta, jolloin muiden osakkeenomistajien omistukset vähenisivät vastaavasti.

⁽²⁷⁾ Tätä 200 peruspisteen korotusta ei sovelleta 8. vuonna eikä sen jälkeen.

⁽²⁸⁾ Peruskorot lasketaan viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta annetun komission tiedonannon (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6) mukaisesti ja julkaistaan kilpailun pääosaston verkkosivustolla osoitteessa https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

tuensaaajasta sen osuuden lisäksi, joka sillä on jäljellä covid-19:ään liittyvien hybridipääomainstrumenttien muuntamisen jälkeen. Tämän ylimääräisen omistusosuuden on oltava vähintään 10 prosenttia omistusosuudesta, joka valtiolla on jäljellä covid-19:ään liittyvien hybridipääomainstrumenttien muuntamisen jälkeen. Komissio voi hyväksyä vaihtoehtoisia korotusmekanismeja, jos niillä on sama kannustava vaikutus ja samankaltainen kokonaisvaikutus valtion saamaan korvaukseen.

69. Jäsenvaltiot voivat valita hinnoittelukaavan, joka sisältää myös muita korotus- ja takaisinmaksulausekkeita. Tällaiset ominaisuudet olisi suunniteltava siten, että ne kannustavat valtion tuensaaajalle myöntämän pääomistuksen varhaiseen lopettamiseen. Komissio voi hyväksyä myös vaihtoehtoisia hinnoittelumenetelmiä, jos ne johtavat suurempiin tai vastaaviin korvauksiin kuin edellä esitetyillä menetelmillä.
70. Koska hybridi-instrumentteja on hyvin monenlaisia, komissio ei anna ohjeita kaikista instrumenttityypeistä. Hybridi-instrumenttien on joka tapauksessa oltava edellä mainittujen periaatteiden mukaisia, ja niistä maksettavan korvauksen on heijastettava niihin liittyvää riskiä.

3.11.6 Hallinnointi ja kilpailun kohtuuttoman vääristymisen estäminen

71. Jotta estetään kilpailun kohtuuton vääristyminen, tuensaaajat eivät saa käyttää valtiontukea aggressiiviseen liiketoiminnan laajentamiseen tai liialliseen riskinottoon. Yleisenä periaatteena on, että mitä pienempi on jäsenvaltion pääomaosuus ja mitä suurempi on siitä maksettava korvaus, sitä vähemmän tarvitaan suojatoimia.
72. Jos yli 250 miljoonan euron arvoisen covid-19:ään liittyvän pääomistustoimen edunsaajana on yritys, jolla on huomattava markkinavoima vähintään yhdellä niistä merkityksellisistä markkinoista, joilla se toimii, jäsenvaltioiden on ehdotettava lisätoimia tehokkaan kilpailun säilyttämiseksi kyseisillä markkinoilla. Ehdottaessaan tällaisia toimia jäsenvaltiot voivat erityisesti tarjota rakenteellisia tai menettelytapoja koskevia sitoumuksia, joista säädetään komission tiedonannossa neuvoston asetuksen (EY) N:o 139/2004 ja komission asetuksen (EY) N:o 802/2004 mukaan hyväksyttävistä korjaustoimenpiteistä.
73. Covid-19:ään liittyvien pääomistustoimien edunsaajat eivät saa mainostaa pääomistusta kaupallisissa tarkoituksissa.
74. Niin kauan kuin vähintään 75 prosenttia covid-19:ään liittyvien pääomistustoimien instrumenteista on lunastamatta, muita tuensaaajia kuin pk-yrityksiä on estettävä hankkimasta yli 10 prosentin osuutta kilpailijoissa tai muissa saman alan toimijoissa, tuotantoketjun alku- ja loppupään toimijat mukaan luettuina.
75. Poikkeuksellisissa olosuhteissa tällaiset tuensaaajat voivat hankkia yli 10 prosentin osuuden toiminta-alueensa tuotantoketjun alku- tai loppupään toimijoissa mutta vain sillä ehdolla, että tällainen hankinta on tarpeen tuensaaajan elinkelpoisuuden säilyttämiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta yrityskeskittymien valvontaa. Komissio voi sallia hankinnan, jos se on tarpeen tuensaaajan elinkelpoisuuden säilyttämiseksi. Hankintaa ei saa toteuttaa ennen kuin komissio on tehnyt asiasta päätöksen.
76. Valtiontukea ei saa käyttää sellaisten integroituneiden yritysten taloudellisen toiminnan ristiintukemiseen, jotka olivat jo taloudellisissa vaikeuksissa 31. joulukuuta 2019. Integroituneissa yrityksissä tilit on eriytettävä selkeästi sen osoittamiseksi, että pääomistustoimi ei hyödytä tällaista toimintaa.
77. Niin kauan kuin covid-19:ään liittyvien pääomistustoimien instrumentteja ei ole lunastettu kokonaan, tuensaaajat eivät saa maksaa osinkoja ja ei-pakollisia kuponkimaksuja eivätkä ostaa takaisin osakkeita, paitsi jos nämä liittyvät valtion.

78. Niin kauan kuin vähintään 75 prosenttia covid-19:ään liittyvien pääomistustoimien instrumenteista on lunastamatta, kenellekään tuensaajien johdon jäsenistä ei saa maksaa suurempaa palkkiota kuin kyseisen henkilön kiinteä palkkio oli 31. joulukuuta 2019. Jos henkilöstä tulee johdon jäsen pääomituksen yhteydessä tai sen jälkeen, hänen suurin sallittu palkkionsa on kenen tahansa johdon jäsenen saama pienin kiinteä palkkio 31. joulukuuta 2019. Bonuksia ja muita muuttuvia tai vastaavia palkkioita ei saa maksaa missään tapauksessa.

3.11.7 *Pääomituksella hankittua omistusosuutta koskeva valtion irtautumisstrategia ja raportointivelvoitteet*

79. Tuensaajien, jotka eivät ole pk-yrityksiä ja joiden saama covid-19:ään liittyvä pääomitus on yli 25 prosenttia niiden omasta pääomasta tukitoimen toteuttamisajankohtana, on esitettävä uskottava irtautumisstrategia jäsenvaltion osuutta varten, paitsi jos valtion tukiosuus supistetaan alle 25 prosenttiin omasta pääomasta 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä ⁽²⁹⁾.
80. Irtautumisstrategiassa on esitettävä
- a) tuensaajan suunnitelma siitä, miten sen jatkaa toimintansa ja käyttää valtion sijoittamia varoja, mukaan luettuina valtion sijoituksesta maksettavan korvauksen ja sijoituksen lunastamisen aikataulu, jäljempänä yhdessä 'takaisinmaksuaikataulu'; ja
 - b) toimet, jotka tuensaaja ja valtio toteuttavat takaisinmaksuaikataulun noudattamiseksi.
81. Irtautumisstrategia olisi laadittava ja toimitettava jäsenvaltiolle 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä, ja sille on saatava jäsenvaltion hyväksyntä.
82. Edellä 79–81 kohdassa vahvistetun velvoitteen lisäksi tuensaajien on raportoitava jäsenvaltiolle takaisinmaksuaikataulun täytäntöönpanon edistymisestä ja 3.11.6 jaksossa vahvistettujen edellytysten noudattamisesta 12 kuukauden kuluessa aikataulun esittämisestä ja sen jälkeen säännöllisesti 12 kuukauden välein.
83. Niin kauan kuin covid-19:ään liittyvien pääomistustoimien instrumentteja ei ole lunastettu kokonaan, muiden covid-19:ään liittyvän pääomituksen edunsaajien kuin pk-yritysten on julkaistava tiedot saadun tuen käytöstä 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämispäivästä ja sen jälkeen säännöllisesti 12 kuukauden välein. Kyseisiin tietoihin olisi erityisesti sisällyttävä tiedot siitä, miten tuensaajat edistävät saamallaan tuella toimintaansa vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien EU:n tavoitteiden ja kansallisten velvoitteiden, myös vuotta 2050 koskevan EU:n ilmastonneutraaliustavoitteen mukaisesti.
84. Jäsenvaltion olisi vuosittain raportoitava komissiolle takaisinmaksuaikataulun täytäntöönpanosta ja 3.11.6 jaksossa vahvistettujen edellytysten noudattamisesta. Jos tuensaajaa on saanut yli 250 miljoonan euron arvoisen covid-19:ään liittyvän pääomituksen, raportissa on esitettävä tiedot 54 kohdassa vahvistettujen edellytysten noudattamisesta.
85. Jos valtion tukitoimen osuus ei ole supistunut alle 15 prosenttiin tuensaajan omasta pääomasta kuuden vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvästä pääomituksesta, komissiolle on toimitettava hyväksyttäväksi pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen mukainen rakenneuudistussuunnitelma. Komissio arvioi, varmistetaanko rakenneuudistussuunnitelmassa suunnitelluilla toimilla tuensaajan elinkelpoisuus, ottaen huomioon myös vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvät EU:n tavoitteet ja kansalliset velvoitteet, sekä valtion irtautuminen vaikuttamatta kuitenkaan kauppaan yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Jos tuensaaja ei ole julkisesti noteerattu yhtiö tai jos se on pk-yritys, jäsenvaltio voi päättää ilmoittaa rakenneuudistussuunnitelmasta ainoastaan silloin, kun valtion tukitoimen osuus ei ole supistunut alle 15 prosenttiin omasta pääomasta seitsemän vuoden kuluttua covid-19:ään liittyvästä pääomituksesta.”

⁽²⁹⁾ Sovellettaessa tätä 3.11.7 alajaksoa valtion myöntämät hybridi-instrumentit olisi laskettava omaksi pääomaksi.

38. Numeroidaan 44 kohta uudelleen 86 kohdaksi ja muutetaan se seuraavasti:

”86. Jäsenvaltioiden on julkaistava merkitykselliset tiedot ⁽³⁰⁾ jokaisesta tämän tiedonannon nojalla myönnetystä yksittäisestä tuesta kattavalla valtiontuen verkkosivustolla tai komission tietoteknisellä välineellä ⁽³¹⁾ 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä. Julkaisuvelvoite ei koske kuitenkaan 3.9, 3.10 ja 3.11 jakson nojalla myönnettyä tukea. Jäsenvaltioiden on julkaistava merkitykselliset tiedot ⁽³²⁾ jokaisesta 3.11 jakson nojalla myönnetystä yksittäisestä pääomituksesta kattavalla valtiontuen verkkosivustolla tai komission tietoteknisellä välineellä kolmen kuukauden kuluessa pääomituksen ajankohdasta. Kunkin tuensaajan osalta on ilmoitettava pääomituksen nimellisarvo.”

39. Numeroidaan 45–52 kohta uudelleen 87–94 kohdaksi.

40. Numeroidaan 49 kohta uudelleen 91 kohdaksi ja korvataan se seuraavasti:

”91. Komissio soveltaa tätä tiedonantoa 19. maaliskuuta 2020 alkaen ottaen huomioon covid-19-epidemian taloudelliset vaikutukset, jotka edellyttivät välittömiä toimia. Tämän tiedonannon perusteena ovat tämänhetkiset poikkeukselliset olosuhteet, eikä sitä sovelleta 31. joulukuuta 2020 jälkeen, lukuun ottamatta kuitenkaan 3.11 jaksoa, jota sovelletaan 1. heinäkuuta 2021 asti. Komissio voi tarkastella tiedonantoa uudelleen ennen 31. joulukuuta 2020 tärkeiden kilpailupoliittisten tai taloudellisten syiden vuoksi. Tarvittaessa komissio voi myös esittää selvennyksiä yksittäisiin kysymyksiin soveltamastaan lähestymistavasta.”

⁽³⁰⁾ Tiedot, joita vaaditaan 17. kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä III, 25. kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 liitteessä III ja 16. joulukuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 1388/2014 liitteessä III. Takaisinmaksettavien ennakoiden, takausten, lainojen, etuoikeudeltaan huonompien lainojen ja muiden tukimuotojen tapauksessa on lisättävä asianomaisen välineen nimellisarvo kunkin tuensaajan osalta. Vero- ja sosiaaliturvamaksu-
tuuksien osalta yksittäisen tuen määrä voidaan ilmoittaa vaihteluvälejä käyttäen.

⁽³¹⁾ Valtiontukien avoimuusmoduulin julkisen haun kautta voi hakea myönnettyihin valtiontukiin liittyviä yksittäisiä tietoja, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet valtiontukea koskevien eurooppalaisten avoimuusvaatimusten mukaisesti. Hakusivusto on osoitteessa <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=fi>

⁽³²⁾ Tiedot, joita vaaditaan 17. kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 liitteessä III, 25. kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 liitteessä III ja 16. joulukuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 1388/2014 liitteessä III.